

Sluttbehandling av plan 3090: Detaljregulering for disponering av myrmasser ved Mo i Rana lufthavn, Fagerlia

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for miljø, plan og ressurs		23.11.2023
Kommunestyret		18.12.2023

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i plan og bygningslovens § 12-12 vedtas «plan 3090: Detaljregulering for disponering av myrmasser ved Mo i Rana lufthavn, Fagerlia» med plankart revidert 29.08.2023, reguleringsbestemmelser revidert 08.11.2023 og planbeskrivelse revidert 09.11.2023.

Vedlegg i sakslista

- 1 Plan 3090 Plankart, datert 29.08.2023
- 2 Plan 3090 Reguleringsbestemmelser, datert 08.11.2023
- 3 Plan 3090 Planbeskrivelse, datert 09.11.2023
- 4 Plan 3090 Merknadsskjema - Offentlig ettersyn, datert 09.11.2023

Vedlegg til saken, som ikke ligger i sakslista, men finnes på hjemmesiden:

<https://www.rana.kommune.no/vare-tjenester/bygg-brann-og-eiendom/arealplaner/saksdokumenter/plan-3090-detaljregulering-for-disponering-av-myrmasser-ved-mo-i-rana-lufthavn-fagerlia/>

5. ROS sjekklister, datert 10.05.2023
6. Notat Flomberegning, datert 07.11.2023
7. Notat Geoteknikk, datert 24.04.2023
8. Notat Konsekvensutredning klimagassutslipp, datert 07.06.2023
9. Notat Konsekvensutredning naturmangfold, datert 31.05.2023
10. Notat Miljøteknisk rapport – vurdering av vannmiljø, datert 20.06.2023

11. Snitt Stordalen, datert 21.04.2023
12. 3D – modell kote 166 _1
13. 3D – modell kote 166 _2
14. 3D – modell kote 166 _3
15. 3D – modell kote 166 _4
16. Plan 3090 Innspillsbehandling – varsel om oppstart, datert 11.04.2023

Dokumenter i våre arkiv, som er tilgjengelige ved behov:

17. Oppstartsmøtereferat, datert 22.12.2022
18. Planinitiativ, datert 18.01.2023
19. Saksframlegg ved utlegging til offentlig ettersyn (2022/9354-29)
20. Innkomne brev ved varsel om planoppstart og offentlig ettersyn (alle merknader i sin helhet)

Saksopplysninger

Sammendrag

Hovedformålet med planen er å legge til rette areal for plassering og disponering av myrmasser fra flyplassutbyggingen. Intensjonen er å bevare myrfunksjonen så godt som mulig ved å sikre et stabilt vannspeil for massene og samtidig ivareta naturmangfoldet best mulig. Det er viktig å presisere at myrmassene uansett skal fjernes, det er vedtatt i plan 3063 Polarsirkelen lufthavn, Mo i Rana. Det planlegges også mulig lagring av andre masser fra flyplassutbyggingen, som vegetasjonsdekke og røtter.

Dersom man greier å gjenskape en klimanøytral myr vil klimagassutslippene være betydelig lavere over tid enn om man ikke gjenskaper myra, men det er stor usikkerhet i hvorvidt man lykkes med dette.

Gjennom planprosessen er det Stordalen som har blitt vurdert som den beste lokaliteten. Det er en avveining om hva som skal veie tyngst av natur- og klimahensyn. Naturen i Stordalen har verdi for det biologiske mangfoldet og kan omtales som «hverdagsnatur», men som ikke har så spesielle verdier at den kartlegges etter Miljødirektoratets instruks. På den annen side vil det slippes ut klimagasser tilsvarende 3,4 % av Ranas direkteutslipp i 2021, dersom det ikke gjøres noen tiltak for å reetablere myra.

Det er innarbeidet flere tiltak i planen som skal sikre at mulighetene for å lykkes med å etablere ny myr i Stordalen er størst mulig. Det finnes få tilsvarende prosjekter som har flyttet og nyetablert myr, men den kunnskapen og erfaringen som finnes skal legges til grunn for detaljprosjekteringen. Før arbeidet med disponering begynner skal det settes i gang et overvåkningsprogram for myrmassene og området.

Parter

Tiltakshaver: Avinor AS

Konsulent: Asplan Viak AS

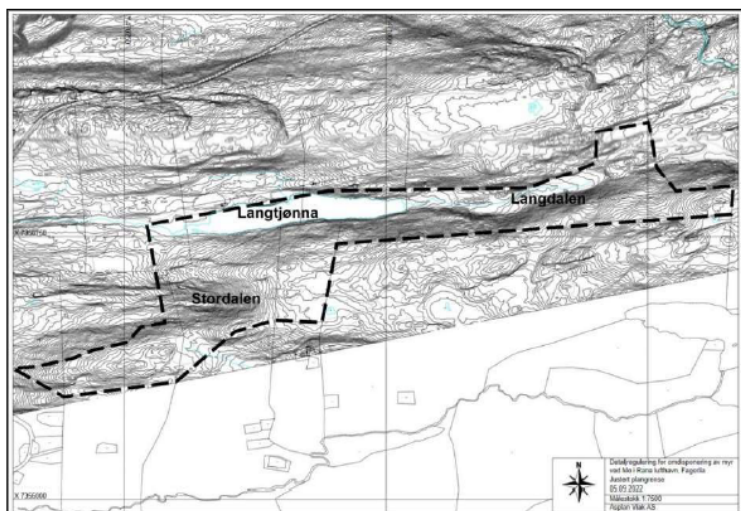
Grunneiere:

- Roger Fagerli (gnr./bnr. 32/2)
- Ole Asbjørn Solli (gnr./bnr. 32/5)
- Rana kommune (gnr./bnr. 32/56 og 33/64)

Vurdering etter forskrift om konsekvensutredning

Med bakgrunn i tiltakets egenskaper, lokalisering, kompleksitet, samt utsikkerhet omkring tiltakets virkning i forhold til intensjonen, ble det vurdert at tiltaket kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Planen skal derfor behandles etter forskrift om konsekvensutredning.

Se planinitiativet for mer utfyllende informasjon om vurderingene som har blitt gjort. Planen faller inn under den delen av forskriften som ikke skal ha planprogram eller melding. Alle tre mulige lokaliteter for disponering av myrmasser som er omtalt i planinitiativet er vurdert: Langdalen, Langtjønna og Stordalen. Temaene som inngår i konsekvensutredningen er naturmangfold og klimagassutslipp. Det er også gjort en utredning av tema økosystemtjenester som inngår i notatet om naturmangfold, og vannmiljø.

Varselkart ved oppstart. Arealet er blitt redusert underveis i prosessen.

Planprosessen og medvirkning

Varsel om planoppstart

Det har blitt varslet oppstart av planen to ganger. Første gang ble det sendt ut brev av Rana kommune, datert 27.01.2022. På grunn av ny vurdering av krav om konsekvensutredning og mindre justeringer av plangrensen ble det sendt nytt varsel om oppstart 23.01.2023. Det ble sendt brev til grunneiere, berørte parter, interesseorganisasjoner og offentlige etater. Annonse i Rana Blad ble lagt ut 26.01.2023. Fristen for å komme med innspill var satt til 20.02.2023.

Innspill ved varsel om planoppstart

Ved varsel om planoppstart i 2022 kom det syv innspill fra offentlige myndigheter/organisasjoner:

- Avinor
- Linea
- Nordland fylkeskommune
- Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
- Statens vegvesen
- Statsforvalteren i Nordland
- Sametinget

Ved varsel om planoppstart i 2023 kom det syv innspill.

- Fire berørte grunneiere og 17 naboer kom med ett samlet innspill
- Offentlige myndigheter/organisasjoner som kom med innspill:
  - Linea
  - Nordland fylkeskommune
  - Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
  - Statens vegvesen
  - Statsforvalteren i Nordland
  - Naturvernforbundet i Rana og omegn

Høring og offentlig ettersyn, høsten 2023

Planen ble lagt ut til høring og offentlig ettersyn 30.08.2023. Fristen for å komme med innspill var satt til 12.10.2023. Annonse i Rana Blad ble lagt ut 30.08.2023.

Merknader ved høring og offentlig ettersyn

Ved høring og offentlig ettersyn kom det merknader fra:

- Espen Laumann og Caroline Solli
- Statsforvalteren i Nordland
- Nordland fylkeskommune
- Statens vegvesen
- Norges vassdrags- og energidirektorat
- Naturvernforbundet i Rana og omegn

Innspillene som ble gitt til varsel om oppstart i 2022 og 2023, og merknader til høring og offentlig ettersyn er oppsummert og kommentert av forslagstiller i separate skjema. Skjemaet med innspillene til varsel om oppstart var vurdert i saken ved utlegging til offentlig ettersyn, mens skjemaet med merknadene fra det offentlige ettersynet følger denne saken som trykt vedlegg. Enkelt-Innspillene og merknadene følger saken som ikke-trykte vedlegg. Disse kan du få ved å henvende deg til saksbehandler.

Planforslaget har vært lagt fram i regionalt planforum både i oppstartsfasen og høringsperioden. Der fikk berørte offentlige myndigheter anledning til å diskutere saken med forslagsstiller og kommunen, og komme med direkte spørsmål og innspill.

Endringer etter offentlig ettersyn

De viktigste endringene etter høring og offentlig ettersyn er at:

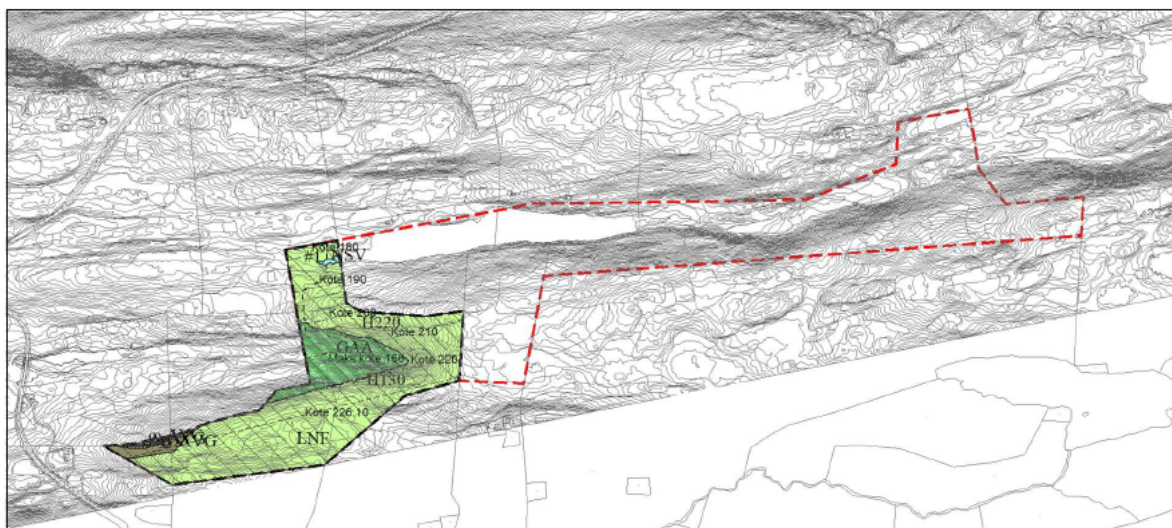
- bestemmelsen om overvåkningsprogram er endret og spesifisert med punkt om hva den skal inneholde.
- det er lagt til krav i bestemmelsene om at det som finnes av erfaring og kunnskap om nyetablering av myr skal legges til grunn for detaljprosjekteringen, utløpet skal utformes slik at det oppnås et stabilt vannspeil, og flak med toppjord skal bevares fra utgraving og brukes på de disponerte massene for å sikre grunnlag for revegetering.
- det er lagt til et punkt i rekkefølgebestemmelsene om at det skal utarbeides et miljøoppfølgingsprogram (MOP).
- bestemmelsen for disponeringsområdet er presisert slik at dersom området ikke blir brukt til disponering av myrmasser vil området være sikret å ha en videre funksjon som naturområde og forbli uberørt.
- bestemmelsen om at det etableres midlertidige vegtilkomster fra plan 3063 til LNFR-området er fjernet. Tilkost til disponeringsområdet skal kun skje fra plan 3063, og LNFR-området i planen forblir uberørt av dette tiltaket med unntak av eventuelle installasjoner som er nødvendige for gjennomføring av overvåkningsprogrammet.

- bestemmelse om at midlertidig anleggs- og riggområde for plan 3063 også kan brukes i forbindelse med arbeid innenfor plan 3090 er tatt ut. Det settes ikke av eget riggområde innenfor plan 3090, og det forutsettes at dette løses innenfor 3063.
- det er beskrevet bedre hvilke vurderinger som ble gjort før oppstart av planarbeidet om alternative lokaliteter for disponering av myrmassene.
- flomberegningsnotatet er oppdatert med en spesifikk beregning av avrenning for Stordalen.
- overgangen mellom denne planen og plan 3063 er forklart nærmere i illustrasjonene, og også hvordan mulig disponering av myrmasser innenfor plan 3063 kan bli.

Beliggenhet og avgrensning

Planområdet ligger omtrent 10 km øst for Mo sentrum, øst for Ranelva og nord for Fagerlia. Vestre del av Langtjønna, med utfallsosen inngår i planområdet. Nord og vest for planområdet er det regulert for framtidig lufthavn.

Ved varsel om oppstart av planarbeidet i 2023 var planområdet rundt 407 daa. I senere fase i planarbeidet er det avklart at behovet for areal til disponering av myr er blitt redusert, og dette har også medvirket til at kun en av tre lokaliteter reguleres for disponering. Planområdet har blitt tilsvarende redusert gjennom prosessen, og er nå på vel 134 daa.

Illustrasjonen over viser endelig planavgrensning innenfor varslet plangrense ved oppstart (rød stiptet linje). Planområdet er nå på ca 135 daa.

Dagens situasjon i planområdet

Planområdet ligger i et kupert terreng med skogs- og myrområder, i et daldrag i øst-vest gående retning med Langdalen i øst. På hver side av Langdalen, i nord- og sørgående retning, skrår terrenget oppover mot to koller. Nord for planområdet er det utført omfattende flatehogst i forbindelse med ny flyplass. Planen berører ikke bebyggelse. I sørvest utgjør området deler av et høydedrag som omkranser Stordalen.

Vannet Langtjønna er et viktig landskapselement i området, og vassdraget har retning nedstrøms vestover. Tverrbekken som kommer fra Langtjønna, samt Steinbekken, ligger i området. Begge disse inngår i vannforekomst «Steinbekken». Nedstrøms drenerer Steinbekken ut i Ranelva som er et nasjonalt laksevassdrag. Det er ikke registrert noen påvirkninger i vannforekomsten. Ørretbestanden i Langtjønna er sannsynligvis satt ut. Ferskvannsfaunaen i Langtjønna og Tverrbekken gir et inntrykk av å være relativt næringsfattig, mulig noe humuspåvirket, men uten spesielle verdier av naturmangfold. Steinbekken har vært og har potensiale for å være en viktig gytebekk for laksen i Ranelva, men kraftverksdammen ca. 900 meter opp i bekken utgjør et vandringshinder for fisken.

Tverrbekken, nedstrøms Langtjønna, skal legges om og det er planlagt større inngrep i bekken som følge av utbyggingen av lufthavnen. Påvirkning på bekken fra omleggingen er ikke vurdert som en del av denne planen.

Innenfor opprinnelig planområde har det blitt registrert flere rødlistede arter: Granmeis (VU – sårbar), småspove (NT – nær truet), gubbeskjegg (NT), nubbestarr (NT), knerot (NT) og myskemaure (NT). Det kunne ikke påvises at noen av de registrerte artene har spesifikke økologiske funksjonsområder i plan- eller influensområdet, men for granmeis (VU) kan barskogsområdene i planområdet ha en slik funksjon. Ellers antas det at de ulike økologiske funksjonene for granmeis er dekket innenfor et større leveområde, som for denne arten kan gå langt utenfor dette plan- og influensområdet.

Området er kartlagt og vurdert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks. Dette er en utvalgskartlegging hvor kun naturtyper fra instruksen blir kartlagt (111 naturtyper, hvor 83 er rødlistet og 28 er valgt ut av en ekspertgruppe). Stordalen har noe fattig (-intermediær) minerogen myr i bunnen, omgitt av grandominert blåbærskog, med litt innslag av bjørk og furu. Naturen her har verdi for det biologiske mangfoldet og kan omtales som «hverdagsnatur», men som ikke har så spesielle verdier at den kartlegges etter Miljødirektoratets instruks.

Øst for Langtjønna og i Langdalen er det registrert 5 naturtyper: rik gransumpskog (sterkt truet på rødlista - EN), høgstaudegranskog (nær truet på rødlista - NT), og rik og middels rik myr. Vest for Langtjønna finnes det et relativt høyt antall arter, og området kan ha en viss verdi for våtmarksfugl. Siden planområdets utstrekning er betydelig redusert siden varsel om oppstart, vil disse lokalitetene ikke bli påvirket av planforslaget.

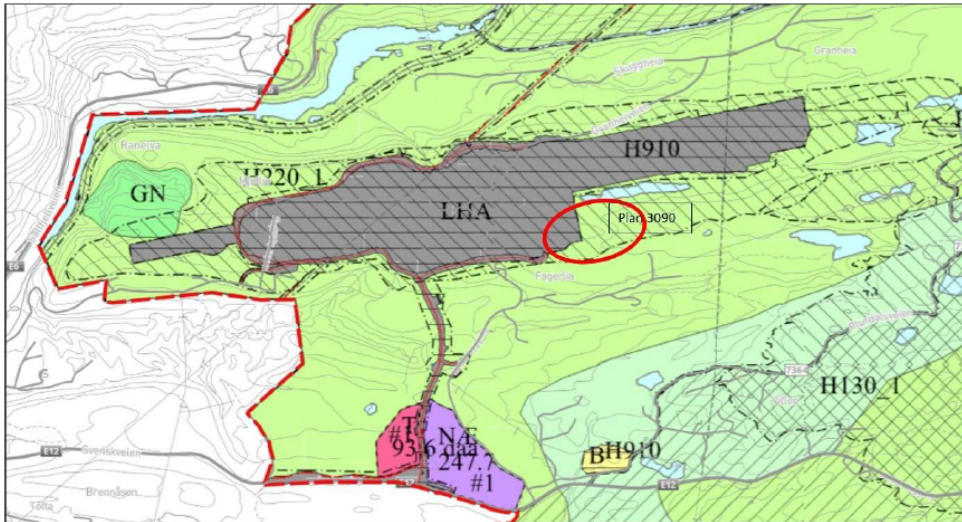
Planområdet ligger innenfor området til Ildgruben reinbeitedistrikt. Kommuneplanens arealdel har nye hensynssoner for dette distriktet. Planområdet ligger utenfor sone 1, 2 og 3 som har særlige bestemmelser.

Det er noe idretts-, trenings- og turaktiviteter som kan bli berørt av tiltaket. Det er registrert en sti som går inn i området fra sør, opp på høydedraget som ligger sør for Stordalen. Denne vil ikke bli direkte påvirket av tiltaket.

Rammer for planarbeidet

Planområdet er i kommuneplanens arealdel satt av til LNFR1. Når disponering av myrmasser er avsluttet og det angitte området er etablert med overflate basert på myrmasser fra flyplassen, skal området ha en videre funksjon som naturområde. Dersom området ikke blir brukt til disponering av myrmasser, skal det forbli uberørt og fortsette å ha funksjon som naturområde. Området skal ikke brukes til annen form for lagring eller oppbevaring. Planforslaget er derfor i tråd med arealformålet i overordna plan.

Omtrentlig omriss av planområde 3090 vist med rød sirkel over plankart fra gjeldende KPA 2023-2033. Området er avsatt til LNFR1 i gjeldende kommuneplans arealdel (arealplaner.no).

I planbeskrivelsen kommer det frem hvilke lover, retningslinjer og planer som er lagt til grunn for planarbeidet.

Beskrivelse av planforslaget

Hovedformålet med planen er å legge til rette areal for plassering og disponering av løsmasser, primært myrmasser fra utbygging av ny lufthavn. Intensjonen er å forsøke å bevare myrfunksjonen så godt som mulig for massene som flyttes til det nye planområdet, og samtidig ivareta naturmangfoldet best mulig.

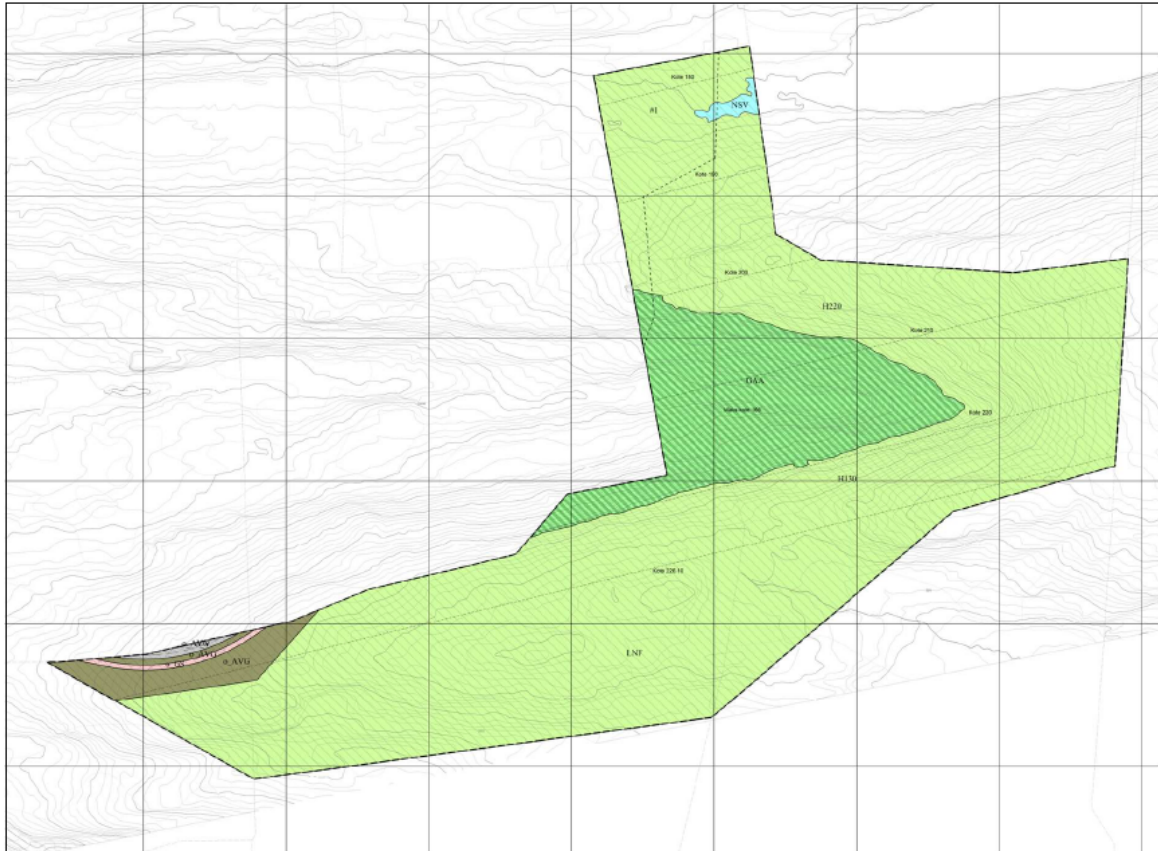
Det kan være plass til det meste av massene innenfor planområdet til flyplassplanen, selv om det er usikkerhet omkring dette. Det er dermed mulighet for at det ikke blir behov for Stordalen eller at disponering blir av et mindre omfang enn det er planlagt for.

I Stordalen vil det bli terrenginngrep i form av utfylling og disponering av masser. Dette vil innebære vegetasjonsrydding, etablering av støttevoller og midlertidige anleggsveier.

Avbøtende tiltak er sikret gjennom rekkefølgekrav i planbestemmelsene. Det er også lagt inn bestemmelser for å forhindre birdstrike, og bestemmelser som sier at Avinor skal høres i forbindelse med søknad om tiltak som endrer lyssettingen rundt lufthavnen, og som kan ha innvirkning på sikkerheten for lufttrafikken.

Arealformål som inngår i planforslaget:

Plankart

- Landbruks-, natur-, og friluftsmål samt reindrift:
Planområdet reguleres i hovedsak til LNFR-formål, og det legges ikke opp til tiltak innenfor dette formålet. Det er regulert tillatte kotehøyder i henhold til sikkerhetskrav rundt flyplass.
- Grønnstruktur:
Myrmasse som hentes ut fra plan 3063 i forbindelse med anleggsarbeid for ny flyplass kan disponeres innenfor området som reguleres til kombinerte grønnstrukturformål (GAA). Det kan også disponeres annet vegetasjonsdekke inkludert røtter fra anleggsarbeid for flyplassen. Det skal ikke disponeres annen type masse enn dette innenfor området. Det kan heller ikke disponeres eller mellomlagres masse fra annet område enn plan 3063 innenfor det angitte område.

170 000 m³ løsmasser, primært myrmasse skal reetableres i Stordalen. Massene kan fylles opp til en kotehøyde som tilsvarer rullebanen til flyplassen. Før massene kan legges ut i Stordalen skal det etableres støttevoller med steinmasse. Prinsipp for dette er beskrevet i notat om geoteknikk. Det kan disponeres masse fordelt på ulike nivåer, der hvert nivå skal være vannrett. Dette er en forutsetning for at massene skal lagres stabilt, samt holde på vann.

Når arbeid med disponering begynner skal det samtidig iverksettes et overvåkningsprogram. Metodikk og plan for dette skal være godkjent av Statsforvalteren på forhånd.

Når disponering av løsmasser, primært myrmasser er avsluttet og det angitte området er etablert med overflate basert på løsmasser fra flyplassen, skal området ha en videre funksjon som naturområde. Etterbruk har vært diskutert i planarbeidet. Annen funksjon enn et naturpreget område vil være usikkert, og er avhengig av hvorvidt det lykkes med å opprettholde vannivået i myrmassene. På grunn av denne usikkerheten og nærhet til terminal og flyplass, vurderes det ikke som aktuelt med annen bruk som f.eks. friluftaktiviteter. Dersom området ikke blir brukt til disponering av myrmasser, slik at det forblir uberørt, skal det fortsette å ha funksjon som naturområde.

- Bruk og vern av sjø og vassdrag:
Planområdet inkluderer utfallsosen vest i Langtjønna, som reguleres til naturområde i sjø og vassdrag (NSV).

I reguleringsplan for flyplassen starter omlegging av Tverrbekken innenfor flyplassområdet. For å sikre fleksibilitet i gjennomføringsfasen er det lagt inn bestemmelsesområde #1 til og med utfallsosen, der det tillates tiltak for omlegging av bekken.

- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur:
Dette utgjør kun en liten del av planområdet, og inngår i planen fordi det var behov for å justere veien til terminalbygget i plan 3063 Polarsirkelen lufthavn. Arealet reguleres til veg (O_V), gang-/sykkelveg (O_GS) og annen veggrunn (O_AVG).

Det er lagt inn to hensynssoner:

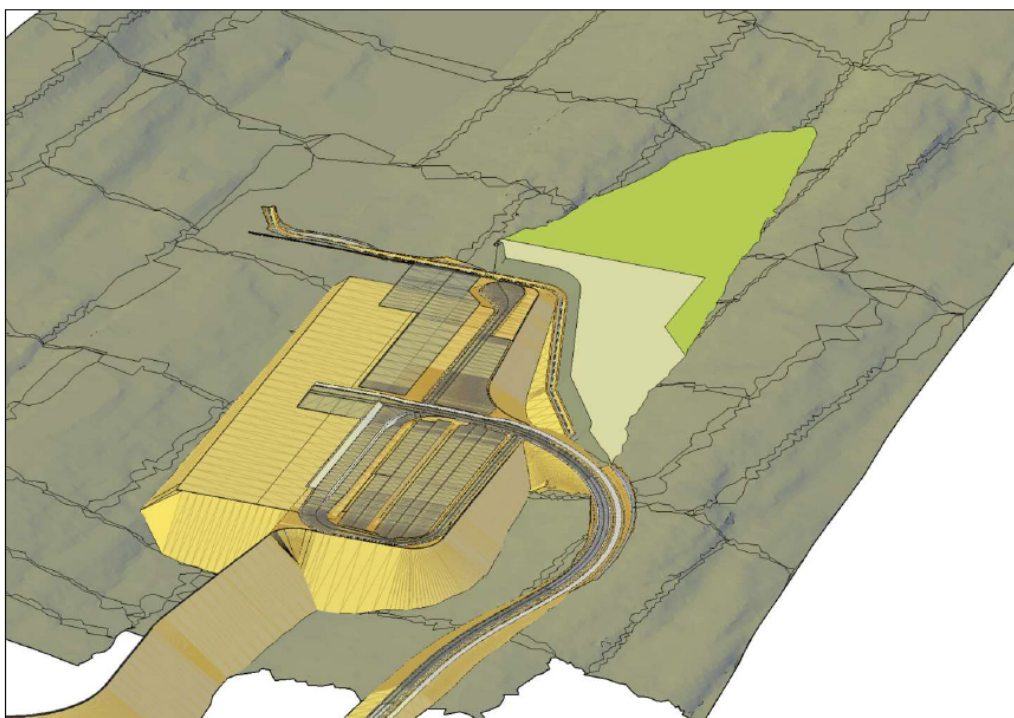
- H130 – Byggeforbudssone rundt flyplass
- H220 – Gul støysone i hele planområdet i henhold til KPA

For mer utfyllende informasjon om planforslaget, se planbeskrivelsen.

Seksjon for kart og arealplans vurderinger

Landskapsvirkning

Stordalen er U-formet og terrenget i dalen er høyere enn maks kotehøyde for oppfylling, og som også tilsvarer kotehøyden til rullebanen på flyplassen. Det er lagt inn bestemmelser som skal sikre grunnlag for revegetering. På grunn av nærhet til terminal og flyplass vil landskapet uansett endre karakter.

Illustrasjonen viser etablert tiltak sammen med etablert lufthavn. Det er her lagt inn totalt 360 000m³ masser, hvorav 170 000 m³ i denne reguleringsplanen. De disponerte løsmassene, primært myrmasse, er vist innover Stordalen. Disponering i denne planen, 3090, er vist med grønn farge og grenser til vedtatt reguleringsplan for ny lufthavn, plan 3063, der mulig disponering er vist med lysegrønn farge.

Rekkefølgekrav

Det er lagt inn flere rekkefølgebestemmelser i § 3, som skal sikre intensjonen med å reetablere myr i Stordalen og at disponeringen skal gjennomføres på en best mulig måte. Vi forutsetter at konklusjonene og forslagene til avbøtende tiltak fra utredningene og planbeskrivelsen ligger til grunn for utarbeidelsen av planene som rekkefølgebestemmelsen lister opp.

Virkninger av planforslaget

I planbeskrivelsen er nullalternativet beskrevet som at ingen av de tre lokalitetene innenfor planområdet blir brukt til disponering av masser. Nullalternativet innebærer også at det ikke gjøres noen tiltak for å reetablere myrmassene som uansett skal fjernes fra flyplassområdet. Dette vil resultere i et klimagassutslipp som tilsvarer 3,4% av Ranas direkteutslipp i 2021 (19 482 tonnCO₂e).

Avrenning fra deponert myr vil i en periode differensiere fra myr i form av høyere pulser/mengder med vann med høyere konsentrasjon av næringsstoffer, organiske partikler med videre. Nylig deponert myr vil mangle et permeabelt topplag med mose, som fungerer både som fordrøyning og som filter. Utlegging av myrmasse vil dermed, uavhengig av alternativ, i en periode medføre avrenning med høyt innhold av organisk materiale/humus og lav pH, samt stor sannsynlighet for avrenning med forhøyet innhold av nitrogen, fosfor og

jern. Avbøtende tiltak vil dermed være essensielt for å redusere den negative påvirkningen på bekken.

Arealendring ved vegetasjonsrydding, transport og anleggsarbeid i Stordalen (1892 tonnCO₂e) vil føre til et utslipp. Likevel er det positivt at planområdet ligger i direkte nærhet til flyplassområdet der hvor massene skal hentes ut. Dette gjør at det blir korte avstander for å frakte massene, som vil gi et lavere utslipp fra transport sammenlignet med en lokalitet lengre unna. Det er essensielt at utgravde masser holdes så fuktige som mulig og eksponeres for minimalt med oksygen, og det er derfor større sannsynlighet for å lykkes i å reetablere myra når det er kort avstand fra uttak til disponering.

I planarbeidet er det ikke gjort undersøkelser av om det finnes grøftede myrer eller degenererte myrsystemer i nærheten av planområdet. Vi kjenner ikke til myrområder som det kunne vært aktuelt å restaurere som en del av planarbeidet, og det er heller ikke kommet innspill om at slike finnes, verken ved varsel om oppstart eller høring og offentlig ettersyn.

Når arbeidet med disponering begynner skal det samtidig settes i gang et overvåkningsprogram for myrmassene og området. Dette vil bidra med økt kunnskap. Et vellykket resultat fra dette prosjektet kan påvirke mulighetene for reetablering av myr andre steder i landet/verden.

I denne saken er det en avveining mellom tap av natur i Stordalen og redusert klimagassutslipp. Det er også en risiko for at planen ikke vil fungere etter hensikten, og man ikke lykkes i å bevare myrfunksjonen og gjenskape en klimanøytral myr.

Turmuligheter i området kan bli begrenset i anleggsperioden. Det kan bli aktuelt med omlegging av stier og løyper i forbindelse med endringer i topografien. Gjennomføring av reguleringsplanen vil ikke medføre varige konsekvenser for rekreasjon og friluftsliv i området. Der hvor myrmassene legges ut i Stordalen vurderes det ikke som aktuelt at området blir brukt til frilftsaktiviteter.

Barn og unges oppvekstvilkår vurderes ikke som berørt av planforslaget, bortsett fra det som er nevnt om rekreasjon og friluftsliv i planbeskrivelsen.

Virkningene av planforslaget er oppsummert i planbeskrivelsen. I de ulike fagutredningene finnes det mer utdypende informasjon om omfang av tiltaket og konsekvensene for de ulike fagtemaene.

Vannforskriften § 12

Vannforskriften § 12 kommer til anvendelse dersom nye inngrep i en vannforekomst fører til at miljømål ikke nås eller at tilstanden forringes. Vurdering av forskriften er gjort i utredningsnotatet om vannmiljø kap. 4.3 og i planbeskrivelsen kap. 8.4. Vi tolker det som at dersom det gjennomføres avbøtende tiltak vil ikke tilstanden i vannforekomsten Tverrbekken og Steinbekken forringes, og at vannforskriften § 12 derfor ikke kommer til anvendelse. Avbøtende tiltak er sikret i rekkefølgebestemmelsene, slik at det blir ivaretatt i prosjekterings- og gjennomføringsfasen.

Naturmangfoldloven

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er vurdert i utredningsnotatet om naturmangfold. Dette gjelder blant annet kravene til kunnskapsgrunnlag, beskrivelse av påvirkninger, vurderinger av føre/var forhold og kompenserende tiltak. Vi anser at kravene til vurderinger etter naturmangfoldloven er oppfylt.

Risiko og sårbarhet

I flomberegningsnotatet er det beregnet 200-årsflom for situasjonen før og etter tiltak, for nedbørsfeltene til Langtjønna og Stordalen. Resultatet viser at det må planlegges og prosjekteres avbøtende tiltak basert på økt avrenning av tiltaket. Dette er ivarettatt i krav om flomsikringsplan i rekkefølgebestemmelsene.

Samlet vurdering og konklusjon

Vi mener at planforslaget legger til rette for å forsøke å bevare og reetablere myrfunksjon i Stordalen, og slik redusere klimagassutslipp fra ny flyplass i plan 3063. Planen vil ha noe negativ konsekvens for eksisterende naturmangfold i Stordalen, men en positiv konsekvens for klimagassutslipp dersom tiltaket lykkes. Sett i en større sammenheng vil erfaringene fra dette tiltaket kunne gi nyttig kunnskap.

Det er positivt at det også innenfor plan 3063 skal forsøkes å bevare myrfunksjonen, og slik begrense behovet for å disponere masser i Stordalen. Vi forutsetter at bestemmelser, rekkefølgekrav, og avbøtende tiltak blir fulgt opp tett av tiltakshaver i gjennomføringsfasen og utført av fagkyndige innen feltet.

Seksjon for kart og arealplan anbefaler at planforslaget vedtas.

09.11.2023

seksjon for kart og arealplan

Florian Kindl
avdelingssjef
avdeling for areal og miljø

Inger Blikra
seksjonsleder
seksjon for kart og arealplan